

EDINOST

Glasiló Slovenskega političnega društva za Primorsko

»V edincih je moč«

»EDINOST« izhaja 2 krat na teden vsako sredo in soboto o poludne. Cena za vse leto je 6 gl., za polu leta 3 gl., za četrta leta 1 gl. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravišču in v trafikah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Naročnice, reklamacije in inserate prejema Opravišče, via Torrence, »Nava tiskarna«.

Vel dopisi se pošiljajo Uredništvu »via Torrence« »Nuova Tipografia«: vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznani in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglaših z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

C. k. glavarstvo Trst.

II.

Tržaški magistrat izvršuje torej v izročenem delokrogu vse posle c. k. glavarstev; ali on pod vplivom mestnega zbora in njega udov, posebno pa pod vplivom one stranke, ki je za časa rajnega Hermeta po nezasišanem terorizmu postala tako mogočna, da tudi v manjšini še vedno doseže vse, kar je njej v korist, in prav zaradi tega je vsa uprava I. politične instance v Trstu strašno enostranska, in še več: ona je pristranska in dela osobito našim okoličanom največi kvar.

Pomislimo samo, kaki ljudje brez vsacega znanja in brez vsake prave auctoritete so oni komisariji, kateri zastopajo politično oblast v okolici, večidel »šribarji« advokati, kakor nalašč odgojeni za politične agitacije, pa ne za pametno upravo, o kateri niso niti od daleč vohali.

Pomislimo nadalje, da pri magistratu ni niti jednega uradnika, kateri bi znal slovensko, akoprem imajo tam vsak dan polno posla se slovenskimi strankami. Pomislimo konečno, da so na magistratu že navajeni slovenske stanke gledati čez rame in da je vse ravnanje proti takim strankam podobno nekoliko ravnanju takih držav, v katerih se pravo in pravosodje deli po kastah, a ne po občnej enakopravnosti.

Vse to nam daje le želeči, gorko želeči, da bi se uresničila misel, o kateri smo govorili že v prvem članku. Koristi za tržaške Slovence bi bile blizo te-le: Opraviti bi imeli v vseh političnih zadevah z glavarstvom, pri katerem bi morali uradniki biti zmožni nemščine, italijanščine in slovenščine. Zato pa bi pri takem glavarstvu večinom Slovenci dobili službe, mej tem ko bi večina sedanjih mest-

nih uradnikov morala iti v penzijo, in mnogi sluge, diurnisti itd. bi zgubili svoje službe.

Pri c. k. glavarstvu ne bi smeli biti uradniki, ki dajo ukaze, da okoličani ne smejo izobesiti svoje zastave, ali peti cesarske himne, sploh nehala bi tista, sicer malenkostna, ali toliko bolj kočljiva šikanerija. Moral bi se osnovati poseben okrajni šolski svet, v katerem bi imeli tudi okoličani sami govoriti o šolah po okoličih, v katerih zdaj glasoviti Mojzes ukazuje.

Stavbene zadeve bi se tako uravnale, da ne bi več okoličanov iz lastnih hiš proganjali, kakor se to zdaj godi, ko magistrat stavbeno postav v okolici razmerno neprimerno bolj strogo izvršuje, nego to dela v mestu.

Obrtnijske in kupčijske zadeve bi se reševale tudi nekoliko bolj pravično in ne po protekcijah. Gledé vojaštva bi bilo tudi vse boljše urejeno in sploh ne bi bilo mogoče, da bi se lahonska stranka tako uspešno temu ustavljala, da se izvede postavno zanjčena enakopravnost tudi v Trstu in okolici, kder vkup živiti dve narodnosti.

Ker pa bi vlada, da pokrije troške za glavarstvo, morala obdržati v lastnej režiji tudi državni užitoinski davek ali dac, kateri dosedaj pobira magistrat proti temu, da mesto plačuje državi primerno letno pavšalno svoto, katera svota pa je tako nizka, da mesto pri samem državnem dacu profitira do blizo 1 milijon gold. na leto, katera svota bi potem ostala državi, ker nadalje vlada tudi v kratkem nase potegne hišni davek in odpravi letni aversum, ki ga je mestna denarnica plačevala državnej, pri kateri manipulaciji pa je mesto zopet dobilo velikansko svoto; nastane samo ob

sebi prašanje: kaj počne potem mesto se svojimi šolami, se svojo gimnazijsko, realno, se svojimi drugimi, dragimi napravami v namen, da se na Primorskem kolikor hitro mogoče širi italijanski živelj?

Mi menimo, da bode potem mestni zbor primoran, vlado prositi, da ona prevzame v svojo roko vse te zavode, da jih spoji se svojimi, ker mesto bi imelo potem zadosti troška za svoje ljudske šole, kajti njega dohodki bi se za polovico skrčili, mestni dolg pa je uže zdaj veliko prevelik ter se ne sme brez nevarnosti pred krshom še Bog si vedi kako povisati.

C. k. glavarstvo bi torej najbolj spodjedlo viro, iz katerih tukaj zajemlje lahonstvo, odstranilo bi na hip ves obširni aparat, kateri deluje prav nasprotno intencijam vlade ter vladi, katerej bi imel prav za prav pomagati, dela le velike zadrege; c. k. glavarstvo bi pomagalo mnogim domačinom, dobrim patrijotom do kruha, dočim bi odstranilo mnogo elementov, ki so uživali sinekure le zato, da so širili nevarno in pravi razvoj Trsta zavirajočo politično agitacijo.

C. k. glavarstvo v Trstu bi bilo torej tisto radikalno sredstvo, katero bi na mah konec storilo vsej državi nasprotnaj agitaciji, ono bi bilo za Trst prava sreča, ker bi zabranilo, da reči presegajo meje in da pride tukaj do vedno večih zmešnjav, katere naravno zavirajo pravi napredek in razvitek Trsta v zmyslu prvega avstrijskega trgovskega emporija, ono bi, s kratka, kar naglo krenolo naše tržaške razmere na pravi pot.

Zato pa se nam skoro samo ob sebi sili prašanje na usta: Zakaj pa vlada toliko časa odlašala in puščala stvari, kakoršne so zdaj? Ali morda hoče, da nastanejo še večje zmešnjave,

in da Trst pride blizo propada? Ni davno, ko je nek jako upliven in izkušen politikar v neke družbi izrazil svoje začudenje, da se te homatije v Trstu tako dolgo uležejo in dostavil, da bi pod Bismarkom kaj tacega ne bilo niti 14 dni mogoče, in da celó pod francosko ljudovlado ne bi bili tako tolerantni, na kar mu je nek drug, vladi jako prijazen gospod odgovoril: Vlada želi, da se patrijotje z vso silo bojujejo proti lahonstvu, ali pri tem je jako čudno to, da sama bolj energično ne postopa in da strelni prah priskrbuje onim, kateri v enomer in tako hudo na nas streljajo. — Boj je pri takih okolišnih dvakrat težji.

S temi besedami je vse rečeno, in ako še pristavimo, da je občna želja vseh pravih avstrijskih patrijotov, posebno pa Slovencev, da vendar uže neha tržaška država v državi, ki je rodila le nevaren terorizem, razvidi vsak, da večina tržaškega prebivalstva le hrepeni po vladnih pametnih naredbah, o katerih se zdaj nekda posvetujejo v merodajnih krogih na Dunaji, in najpametnejša naredba za zdaj bode gotovo: »C. k. glavarstvo za Trst in okolico«.

Lajsanje.

Čuden naslov, ne da, izbrali smo danes za naš članek, ali to nič ne dá: v naslovu ponajveč obstoji vsa vsebina tega ali onega članka ali knjige, zato naj se nam ne zameri, ako smo si prav tega izbrali hoteč zaznamovati istočasno vsebino in tudi smér našega razmotrovanja. Ples — bilo bi za ono skakanje prelmenitno — vsaj je pravi ples umeten; ono vrtenje pa, koje se vidi po naši okolici in marsikde drugje, to ne bi se smelo zvati ples, ampak lajsanje, skakanje ali česa drugega.

mesarijo te. In glej v tem hipu je deklica prerezala železje in ušla, tekla v gozd in se skrila v neko votlo drevo ter splezla v votlino drevesa. Ko se vrnejo razbojniki v svoj brolg, poprašva vodja starko, ali zdihuje mlada ženska; starka mu odgovori: Četrte ure je, kar sem jo čula zdihovati. Ko pa odpre, ne najde nič, in vidi železje prerezano, ves rastogoten zakriči na starko zakaj jo je izpustila. Zdjaj k sebi pozove poglavar svoje pajdaše in kar naglo se spusté za ubeglo, da bi jo dohiteli, pridre se do votlega drevesa in preiskujejo spodnjo votlino, a nič ne najdejo, ker ona je bila boljše zgoraj skrita. Zdjaj se drve dalje, ona pa krene po drugej poti in srca svojega krstnega botra, ki je peljal voz seno, njega je prosila, naj jo v seno skrije. On razmeče seno raz voza, deklico dene na voz in potem naloži vrh nje seno. Ko je enmalo dalje zavozil, pridejo spet lopovi in začnejo seno razmetavati raz voza, a našli niso nič.

Eden teh razbojnikov, ki je zadaj ostal, poprašva voznika, ali je videl kako žensko; da videl sem jo, odgovori on, tekla je čez dol, kakor bi bila znorela. Razbojnik ga poprašva, koliko časa je, kar jo je videl. Četrte ure je, kar je tam čez tekla in lopovi se spusté v tek; on pa pelje seno domu. Ko na dom dospé, hitro razloži seno raz voza, kajti menil je, da je uže mrtva od strahu. A živa je bila in živea v takem strahu, da je čez polu leta umrla.

PODLISTEK.

Iz ust naroda.

Zapisal kriški kmet.

Bilo je na Hrvaškem blizu Samobora, na sveti večer. Tam je bil mlinar ne daleč od vasi. Kakor je navada, šli so k božej službi vsi, razen ene mlade hčerke. Opolnoči so prihrumeli razbojniki v to poslopje, ker menili so, da dobe dober plen, ker mlinar je bil poprej mesar, potem pa mlinar. Ta mlinar je mesarsko orožje še vedno hranil v kleti. Ko so prihrumeli razbojniki — trinajst jih je bilo z glavarjem, začnejo razbivati. Ko mlada deklica zasliši razbijanje, prestraši se in gre v klet, kder je bilo hranjeno orožje in zgrabi mesarsko veliko sekuro ter se postavi zraven okna. Pretrgali so razbojniki železje in zdaj eden pomoli glavo skozi okno; deklica mahne z sekuro in s prvim mahom mu odseka glavo, truplo pa potegne v klet in tako se je zgodilo vsem dvanajstim, družemu za družim.

Ko glavar razbojnikov ne sliši nič od svojih pajdašev, misli si, kaj bi moglo to biti in tudi on pokuka skozi okno, pa kar naglo mu poirsa velika sekira po glavi ter mu odnese za eno dlan kože na glavi. Ko čuti, da mu kri po obrazu teče, umakne se in beži.

Zdjaj pridejo stariši domu in začno zaprtó klicati, ali prestrašena ni mogla

odgovoriti. Nazadnje se je vendar ohrabila in odprla. Reče jim, naj luč prižgo in pogledajo v klet, kder zagledajo pomorjene razbojnike. Oče poprašva hčer, kdo jih je notri zmetal, na to mu začne pripovedati, kako se je zgodilo. Precej ko ste odšli k Božej službi, prihrumeli so razbojniki. Ko sem jih opazila, šla sem v klet, zgrabila sekuro in vsacemu, ki je pomolil glavo notri, odsekala jo in truplo v klet potegnola in tako vsem dvanajstim, trinajsti se je umaknot, ker ga nijsem dobro zadela. Strah je obšel družino, kajti menili so, da trinajsti pozove večo drhal razbojnikov, kar pa se ni zgodilo.

Minolo je polu leta. Na sv. Krstnika dan se približa lepa kočija z dvema konjema mlinu. Tu se ustavi, iz nje stopi imeniten gospod in poprašva, ako bi mu dali sobo v najem za več dni.

Z dobrim pogojem je bil mlinar zadovoljen in tako tudi imenitni gospod, ki veli izvoščku naj mu nese kovčeg v sobo. Izvošček se vrne v mesto, gospod pa ostane pri mlinarju — in je bil zadovoljen. Mlinar ga povabi na obed in ko poobečevata, začneta se pogovarjati o raznih rečeh, in pri tej priložnosti mlinarju gospod pové, da je z Dunaja doma in ima tam veliko poslopje. Prišel je na zrak, da se spočije in razvedri. Ko mine mesec dni, odide, pa se k malu zopet vrne, ker se mu je mudilo izvršiti svoj namen.

Njegov namen je bil se razgovarjati z mlinarjevo hčerjo in prigodi se nek dan, ko se je hči po vrtu sprehajala, da

jo gospod zapazi in se jej približa in jo nagovori. Sprehajata se po vrtu dolgo časa; gospod jej obeča ljubezen in deklica je bila zadovoljna, ker gospod je bil lepe moške postave in po njegovem govoru imeniten in bogat.

Premeteni gospod jo čez nekoliko dni povabi, naj ide z njim na Dunaj. Ona je bila zadovoljna in nje oče tudi, ker mislil je, da ima gospo dobre namene. Pride kočija in odpeljata se.

Po poti se pogovarjata, kako se bosta v mestu veselila, ali kar naglo se gospod odkrije in reče: Poglej sem in potipaj moje glavo, se spominjaš, kaj se je zgodilo pri tvojem očetu pred sedmimi meseci, ko si dvanajstim mojim junakom glave odsekala? Ona se prestraši da omedli. Zdjaj se približata stanovanju razbojnikovemu, naproti jim pride štirindvajset strašanskih razbojnikov, ki so poskakovali od veselja, ko so zagledali lepo mlado žensko. Vzamó jo in izroče neke starej ženi, katero so bili poprej ukradli, oni pa so šli na plen in njih glavar z njimi. Glavar reče še starki: Glej, da ti ne uide. — Deklica začne zdihovati in prositi starko, naj jo izpusti, da pobegne iz tega strašnega brolga. Ali stara se jej ustavlja, ker je dobro vedela, da jo poglavar ubije, če jo izpusti.

Ali deklica ni nehala prositi, prosil in prosil, da se vendar usmili in jej reče: Veš kaj, jaz ti dam bilko trave, s to travo skusi prerezati železje in stori naglo, ker oni bodo kmalu tukaj; če te dohite, raz-

Vsakateremu je prirojena neka volja; neko veselje do plesa; ako je vesel namreč, v poštenej družbi, ko mu je dobra kapljica razgrela glavo in privezala dušo, tedaj ga vleče nek čut, da se zavrti, malo pretrese, da potem lažje je, ali kaj malo družega. Tedaj je ples rekel bi skoraj potreben, ker poučite jedi in pijača, vzlasti pa ako se jih kdo dobro nakreca (kar na kakej pojedini o priliki kake ženitnine, ali kde drugej ni nič nenavadnega), težje mu na želodcu ter sliši nekako potrebo se nekoliko pretresti, da le potem lažje je. Ne vemo pa, je-li mu dobro dč nekoliko poskakati in se zavrteti, naj si bode uže tako ali tako; nastopek je večinoma, da ga potem v želodcu še bolj teži ter mu je glava še težja. V zdravstvenem, ali nekako higijeničnem obziru v takih prilikah menda ne bi bilo priporočati tega vsiljenca — plesa.

Je-li pa potreben kde drugej? — Na pojedinah se najčesteje pleše, ko namreč veselje do vrha prikipi ter se noge tako rekoč same ob sebi premikujejo. Tak ples bi menda ne smeli zvati umetnim, ker vrtenje je, golo vrtenje, ne znam iz kakega namena; »kolou«, »čardaš-u«, »excelsior-u« ali kakemu drugemu umetnemu plesu bi ga gotovo ne smeli prištevati, ker ne moremo tirjati od človeka, ki je poln »darov božjih«, da bi se potem mogel tako umetno sukati in se raznovrstno kretati tako, da postane ples res lep ter nasladi očel gledalca. Takega kretanja ne moremo tirjati od človeka v onem položaju. Potrebe plesa ni nikdar.

Ples se ne da priporočati iz nikakega obzira, ni iz zdravstvenega ni iz moralnega, ampak zametovati in zatirati ga treba; torej ga tudi ni potreba, ker on ali na eden ali na drugi način vsakako škodi.

G. I. J. Russen je prišel v svojej lepej knjigi: »Der Tanz« do teh le zaključkov:

1. Ni dovoljeno snovati plesov.
2. Ni dovoljeno, spremljati plesove s flautami, violinami in drugimi muzikalnimi instrumenti.
3. Mladini ni pripuščeno se plesov udeleževati.
4. Roditeljem ni dovoljeno, svoje otroke na ples puščati, tja jih pošiljati ali sami voditi.
5. Otrokom in mladeničem ni dovoljeno, plesov gledati.

To se ve da so ta pravila vsaj za sedanje naše odnose prestroge, ter ne bilo jih bi tako lahko možno izvajati, ker vidna in vsem znana je trdovratnost plesovih čestilcev. Rajši nego bi se dali od preljubljenega plesa odtrgati, brcali bi in se branili, dokler bi dosegli, kar sami hočejo.

Trdovratnost plesalcev in vzlasti plesnih osnovačev se jasno kaže povsod, kajti ako pogledamo n. pr. one plesce, ki se po tržaški okolici, po Krasu, po Goriškem in drugej po leti snujejo, in proti katerim so naše besede obrnne, spreviđimo; akopprav je snovanje takih plesov (sompjev ali šager) s precejšnjimi težkočami obteženo, ne manjša se temu vavzlic število takih plesov, ampak vedno še raste. Gubi se denar, strani se meče nepotrečno in v škodo lastnemu zdravju ter noče se odjenjati. To je prava plesomanija, norenje, besnost, nezmagljiva kmečka trdovratnost; norost je, ki stane premnogo težko prižuljenega denarja, radi katere mora potem marsikdo več časa; morda še lakot trpeti, v ali pa z dolgo boleznijo plačati. I, zakaj nisem doma ostala ter mater slušala! javka k malu poznej naivna deklina, koja po plesu, katerega je se v prvo udeležila, »glava boli«. Po toči ne pomaga zvoniti — tako se po plesu radi slabih nastopkov jokati.

Ali pustimo za sedaj to ter obrnimo se rajši na kratko izmotrovanje ostalih slabih nastopkov plesa.

Uže lansko leto smo na tem mestu govorili o pogibelji za zdravje na plesih; ni nam tedaj treba več o tem govoriti, vsaj vsakdo ve, koliko boleznij si človek lahko nakoplje, ako n. pr. vroč mej plesom vodo pije, ako ni plesa navajen in mnogokrat tudi, če ga je vaje, zgodi se, da se mu prikoči kaka vročica ali kaka druga nevarna bolezen. Veliko rôlo igra v plesu tudi omotica in glavobol; komur se rado v glavi vrti, naj ne gre na ples, ker nevarn mu je.

Raznovrstne so tedaj pogibelji na te-

lesu, koja se s plesom na se povlečejo, kakor so mnogovrstni plesovi sami glede na način ali na kraj, kder se snujejo. Zdravniku dajó mnogo posla toliko oni, ki se v zaprtih sobanah po zimi prirejajo, kolikor tudi oni, ko »naši fantje« na brljarih ali na suhem pesku napravljajo.

Ne smemo metati vse v en koš; res, da ples je ples, pa vendar drugo je oni, ki se v kakem zaprtem gorkem kraju po zimi napravljajo, in drugo ono brcanje in skakanje po suhem pesku. Na vsak način manj žrtve zahteva gotovo prvi, o katerem mi ne bomo govorili — ampak poskušali bomo reči katero o drugem. Moralizovali ne bomo preveč, ker vse nič ne izda in postaje noremu svetu zmirom bolj — staro železo. (Dalje prib.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

O shodu našega cesarja z ruskim piše »Presse«: Ruski car bode 24., 25. in 26. avgusta gost našega cesarja v Kremziru. Shoda se udeležijo tudi avstrijska cesarica, ruska carica in prestolnik Rudolf. Dogovorjeno je, da pridejo v Kremzir tudi obeh držav ministra zunanjih dežav i načelnik avstrijskega ministerstva.

Naš cesar s cesarico vred je zadnji četrtlet obiskal nemškega cesarja v Gostinskih toplicah. Sprejet je bil navdušeno, posebno pa cesarica, ker je prvič obiskala Gostinske toplice.

Hrvatski poslanci Strossmayerjeve stranke so poslali deželnozborskemu načelniku pismo, v katerem zahtevajo, naj se skliče deželni zbor, da se sklene o zadevi kameralnih spisov, ki so se izročili ogerskej vladi. Tudi Starčevićeva stranka zahteva sklicanje deželnega zbora.

Srbski poslanci ogerskega državnega zbora so imeli te dni v Budimpeštu posvetovanje in svoje pogovore končali 4. t. m. Sestavili so natančen program, kateri je podpisalo 22 poslancev. Z Ogerskega in Hrvatskega so dobili mnogo poslanic in pisem, ki odobrujejo program zmerne narodne stranke.

Srbski cerkveni kongres se anide v Karlovcih prihodnji mesec. Volilno gibanje v ta važni zbor je uže jako živahno; posvetovanja so bila tudi uže v raznih krajih. Iz teh in drugih pojav se kaže, da ima sedanji glavar srbske cerkve Angjelič mnogo hudih nasprotnikov. Ali temu se ni čuditi, ker on ni bil izvoljen za patrijarha od cerkvenega kongresa; on tudi ni srbski narodnjak, ampak pristaš madjarske stranke. Madjari so vedno na to delali in delajo še zdaj, da stare pravice družih narodov zatirajo in utrjujejo povsod svojo moč. Kako se izvrši kongres, to je še dvomljivo, mogoče je celo, da sedanjega patrijarha ne pripozna, in to se zgodi, ako se Srbi na Hrvatskem izrekó zoper njega. Kaj pa potem stori ogerska vlada? To je prašanje, ki se danes še ne da rešiti. Če odjenja, dolžili jo bodo Madjari slabosti, če pa se sklepu cerkvenega shoda upre, potem prisili Srbe, da stopijo v opozicijo, in ta opozicija bo madjarskej vladi toliko nevarniša, ker bo imela ves srbski narod za sabo. Gorjé Madjarom, ako bodo žalili verska čutila Srbovi.

Vnanje dežele.

Ruski car in carica sta 4. t. m. odpotovala v Finlandijo, kder obiščeta Viborg, Vilmanstrand in Helsingfors; 11. t. m. pa se zopet vrneti v Petersburg.

Na Bolgarskem so tudi pri dopolnitvah volitvah v državni zbor zmagali vladni kandidati. Vlada ima tedaj v državnem zboru ogromno večino.

Nekdanja francoska cesarica Euginja je prišla 3. t. m. v Karlove vane.

Na Angleškem so razodetja »Pall Mall Gazette« vzbudila neskončno razburjenost; vsa dežela je kakor v ognji, z vseh župnijskih lec grmè duhovniki zoper zapeljivce in prodajalce mladih deklet. London se je doslej zelo ponašal s tem, da je najbolj moralno mesto mej velikimi mesti na zemlji, in zdaj ona razodetja, Londonu toliko sramotna! Državnemu zboru je vsled tega vlada predložila poseben zakon za varstvo mladih deklet. Ko je minister ta zakon predložil spodnjej zbornici, rekel

je mej drugim: To prašanje je vso angleško deželo od enega konca do drugega razburilo. Javno menenje se upira temu, da je v nevarnosti čistost obiteljskega življenja in čast hčer te države. — In zbornica je brez odloga sklenola zelo oster zakon zoper zapeljavanje mladih ljudi. — O tem bi trebalo tudi kod drugod ostrejših zakonov, ali vsaj skrbeti, da se dani zakoni strogo izvršujejo.

O avfganskem prašanji imamo te le važnije vesti: V Reuters Bureau se iz Teherana poroča 4. avgusta: Pisma iz Saraksa trdijo, da se je avfganska posadka v Zulfikaru pomnožila. Vsled govorice, da se je avfganska vojska blizu Pendjeha združila, pomnožili so Rusi posadko v Pendjehu.

V angleškej zgornjej zbornici je 5. t. m. je Salisbury rekel, da Meručak ostane pri Avfganiji, Pendjeh pa pri Rusiji. Doslej se od nobene strani zoper to ni ugovarjalo. Prašanje o zulfikske soteski se je pod sedanjo vlado malo prometilo. Zulfikske soteske je na podlagi ruskega zagotovila Dufferin Avfganom zagotovil. Mi menimo, da smo mi in Rusija vsled tega zagotovila zavezani. Rusija pa ni tega menenja in želi še natančnejih pozvedeb o prepirnej zadevi. Ni uместno, da se priobči vse poročilo o shodu Dufferina z emirjem, ker je stvar zaupljiva. Pogodba z emirjem pa se ne more predružit. Zmota pa se je zgodila o prašanji, ali Angleška misli zasedati pišinsko dolino. Pišinska dolina je angleška, ne pa emirjeva, in Angleži imamo tam posadko, ali neobhodna potreba, da se indiška meja dobro zavaruje, zahteva pomnožitev posadke v pišinskej dolini. Vlada v tej politiki postopa krepko in nobena diplomatska prememba angleške vlade ne prisili, da ne bi delala za to, kar je potrebno za varstvo indiške naše države. Salisbury neče omeniti, kaj bi se pri gotovih dogodkih lahko zgodilo, zdaj pa vendar indiška vlada ne misli zasedati strateških krajev v Avfganistanu, kar bi se pa le z emirjevim dovoljenjem moglo zgoditi. — Iz tega govora se vidi, da mir mej Angleško in Rusijo še ni tako gotov, ker Salisbury ima preveliko zaupanje na angleško moč.

V angleškej spodnjej zbornici je 5. t. m. govoril Hicks-Beach o egiptovskem in sudanskem prašanji. Wolf pojde te dni v Carjigrad ter se bo mej potjo tri dni mudil na Dunaji. Neobhodna potreba je, da se glede egiptovskega prašanja v soglasji postopa z družimi vladami, posebno s Turčijo. Angleška ima namen ostati v Egiptu in prejeti dolžnosti spolniti, namestnemu kralju pa podpre ne jemati. — V zgornjej zbornici pa je ta dan na neko prašanje odgovoril Salisbury, da za varstvo prijateljskih rodov v Sudanu ne more Angleška nič storiti, ker je mnogo Angležem prijaznih rodov uničenih, za varstvo pa ni došla nobena prošnja. Tudi je čas minol, ko se je Angleško varstvo moglo dajati. Splošno sudansko prašanje spada v Wolfovo poslanstvo.

Iz Kahire se poroča, da se vest o smrti Osman Digma ni potrdila.

DOPISI.

Skedenj 2. avgusta. (Izvirni dopis). (Šolski napredek). Ko sem predzadnji nedeljo pri sv. maši, po jedernatem govoru pred. g. kaplana Miklavčiča slišal oznanilo, da so v tukajšnji domačej šoli razstavljena ročna ženska dela učenk, ki so to leto šolo obiskovale, namenil sem se bil koj, da si pojdem to razstavo ogledati, a minol je teden dni da nisem namenil spolnil; mené ta stvar sama ob sebi ni posebne važnosti, ako prav je nek list, ki po mojem mnenju ni za nobeno stvar prikladniši, nego zato, da se kaj umazanega vanj zavija, to rastavo oznani. Varal sem se, kajti mej ljudmi, domačini in tujimi, kateri so imeli priliko si razstavljene reči ogledati, ni bila ko hvala o tej zadevi, zato sem se tudi jaz pomudil prepračat se o napredku naših otrok in o požrtvovalnosti šolskega učiteljstva.

Iznenadilo me je, ko sem uže v prvem razredu slovenskega oddelka zagledal, da je vsaka še tako majhna učenka, katere večinoma poznam, da imajo še le 6 do 7 let, imela par lepo spletenih nogavic razstavljenih, nekatere 2. pridniše tudi še več parov.

V drugem razredu so bila uže primerno bolj težka kačkana dela, dosta dečjih podbradnikov, jopic za otroke, po-

stelnih pregrinal (covert) itd. pozabilo se ni pri tem razredu narodne noše, namreč nogavic z nabirkami, brez kakoršnih ni popolna ženska oprava (po brško).

Tretji razred je bil tudi dostojno zastopan, lepa dela v šivanji, spodna ženska krila, košulje in druge mnogovrstnosti kačkanih del je bilo vse polno. Mnogi namizni krožniki iz volne, 9 velikih zgotovljenih pregrinal, 2 priče, katerih nisem mogel nagledati se in mnogo mnogo drugih del, da se je res čuditi pri tolikem številu šolske mladézi takemu vspehu osvođenej vstrajnosti učiteljice, brez katere je nemogoče do takega priti.

Da je v laškem oddelku več razstavljenih reči, nego v slovenskem, priznati moral bi vsakdo, a omeniti moram, da je laških otrok v šoli manje število in da se stariši teh otrok za taka bolj fina dela še posebno bolj nego stariši slovenskih otrok zanimajo, kajti v prvem oziru so ti prvi malo brigajo izimši bolj premožne večinoma uradniški starišev in sploh takih, ki imajo redno bolj zasluzke, in da otroci kmetičkih starišev morajo še tako mladi pri mnogovrstnih domačih poslih starišem po svojej moči pomagati, zato bo vsakemu iz tega popisa razvidno, da je laški oddelk v tem oziru nekoliko boljši od slovenskega.

Uže v prvem razredu slednjega oddelka je bilo razstavljenih več kačkanih del, zobčkov, šipkov, nogavic, ena sobna kapa, ena lepa blazina, par kačkanih čevljev in ena izglednica.

V drugem razredu 12 pregrinal prav lepih, 2 lepi elegantni blazini, ena izvrstno kačkana pletenica iz razno barvane volne, en lepo vezani topolmer, več okusno zdelanih intemel, jopic, par lepih zagrinjal, 2 lepa različno narejena predpasnika, razna imena v barvah na štraminu, ena kačkana kapa, ena izvrstno zdelana tapeta itd. sploh kaj lepega.

Drugi in tretji razred nista preveč različna, a omeniti moram nekatera posamezna dekleta katera, res zaslužio biti, ako ne drugo, po imenih znana čestitim bralcem.

V prvi vrsti pohvaliti mi je neko Srebrnik Antonijo, katera je hči slovenskega očeta in laške matere, za uže omenjeno lepo tapeto, katero vsakdo hvall. Knafelc Viktorja ima na raztavi dve prelepi blazini in en volnen krožnik, na katerem so tri živalice v podobih labudov, vse kačkano delo prav mojstersko narejeno. Kolovec Marija lepo vezen topolmer in dve krasni blazini, kateri ste težko delo. Müller Terezija je naredila eno vajničo izvrstno. Čenčur Amalija vse hvale vredna za lepo kačkano namizni prt in druga razna težka dela. Kuret Ivana več prtov z raznoobrisnimi imeni tudi težko in lepo delo. Borri Antonija posebno izvrstno kovertó, katera je bila vsem jako po všeči, Brassatti tudi dosta hvaljeno kovertó in mnoga različna druga dela. Pohvaliti bi bilo še marsikatero delce, a nehamo o tem.

Vesel sem bil takega iznenadenja; kajti kot prostin vender čutim, da to, kar je dobro, povsod velja in kesal sem se, da nisem prej obiskal razstavo, da bi bil morda kakega človeka, ki se za take reči zanima, zvalil iz bližine, da ogleda in se prepriča o vro lepih delih. Rekel sem, da sem bil veselo iznenadjen, a nikdar ni vse po goči, tudi tukaj ni bilo, na raznih napisih, kazočih oddelke in razrede šolske, opazil sem, da samo na prvem razredu slovenskega oddelka je bilo zapisano: I. razred slovenskega oddelka, in precej v drugem kraju: II. sezone slovena; ne trdim, da je to iz hudobije, a vendar ni prav, ker je greh zoper svetinje narodnosti.

Zamolčati ne morem, da so zaradi necega učitelja sicer bile neke zmešnjave, da so morale učiteljice zdaj v tem, zdaj v drugem laškem ali slovenskem razredu učiti, ali čestite gospodičine učiteljice so se vzajemno trudile in častno rešile svojo učiteljsko nalogo in tako spolnile svojo dolžnost, za kar jim moramo le čestitati in se zahvaliti, da so se za nedolžno mladino toliko trudile, kajti koliko truda in muke je treba, prečno se nemarni otroci kaj takega nauče. Hvala in čast Vam, čestite gospodičine za toliko truda, a ne pozabite, da tudi narodnost zahteva svoje pravice.

Greta na 9. avgusta 1885. (Izv. dop.)

»Deghe só quel porco di schiavo«, tako se je izrazil slavno — pardon — slabo znani capovila v Barkovljah, in zakaj. In proti komu? proti nekemu, ki ni hotel nikdar in tudi ne bode, dokler bo živel, v njegov rog trobil. Kakor znano, zbrali smo se bili pred volitvijo v državni zbor v gostilni g. Ferluga na Greti vplivni možje iz Rojana, Barkovelj in Grete, da se pomenimo in združimo za našega kandidata za prihodnje volitve.

Zbrali smo volilni odsek in temu predsednika, da smo potem zložno delovali, kakor ste, cenjeni čitatelji, tudi vedeli našo slavno zmago z gosp. junakom Nabergojem. Ali ker je to počenjanje g. capovile iz Barkovelj in njegovej stranki nasprotno bilo, znal ni v grdeji svojej jezi drugači odgovoriti, nego s zgorej omenjenimi be-

sedami. Tako? ti kozja brada, tisti, ki ne si ži tebi in tvoji stranki, na nemilost ga pretepati in mu življenje prikrajšati, kaj si ti zato postavljeno, da bodeš nemir mej poštene okoličane sejati! Ono, dobro znamo, ko bi ti in tvoja stranka vrhovno oblast v Trstu imeli, k malu bi izkajali Slovani in dobro misleči Avstrijci, ali do tega ne prideš ne ti, ne ves tvoj rod, ne tvoja stranka. Zapomni si besede našega župnika g. Černeta, katere je pred našim milim vladarjem Franc Joosipom pri slavlolu v Barkovljah izgovoril: da prej se morje jadrijsko posuši, nego neha zvestoba in udanost Slovanov proti našemu premilemu caru Fran Josipu I., saj si jih tudi ti slišal.

Gosp. župniku obračala hrbet, ker ni tvojih misli in praviš, da cerkev je botege, ta gosp. ni za tebe. Gospoda Kovačiča gledaš po strani, ker ga vse v Barkovljah čista kot dobrotnika in odrega državljana. Gosp. Andreja Martolanca po naše Dete hotel si v kozji rog spraviti, ker je naš stari domovodja, od vseh priljubljen, od likovan z svetinjami, ker se je 1848. trudil in naše sejo proti sovražnim četam branil. Ko je gosp. Pogorelec po tridnevni zaporu izpuščen bil, in ko se je njegova nedolžnost 16. julija t. l. od višje sodnice spoznala, rekel si da: sti porchi schiavi lo portava sul braccio, kaj bode tebe, ki nemaš človeka v vsem selu razen svojih štirih vleči-nogo, da bi te z lepim očesom pogledal? Zapomni si, da tvoj stol se uže trese in tvojega paševanja bo kmalu konec, in takrat si bomo pa vsi roke šulili za teboj, za gosp. Pogorelcem, ko so ga v zapor tirali, pa si jih le ti sam. Tudi v tebi in tvoje somišljenike udari strela in razdijani boste za vselej, mi pa okoličanski Slovani ostanemo zvesti našemu čez vse ljubljenski vladarju, našej domovini in našemu narodu in mi okoličani bomo stali ponosni na obalnih Adrije pod mogočno Avstrijo.

Vedež Trsteniški.

Iz Komnu 6. avgusta. (Izv. dopis.) (Velika slavnost). Dragi mi čitatelj »Edinosti«, vem da so ti še v spominu dopisi lanskega leta ob času, ko se je ona hudobija pri D. M. Oberšlan pri Komnu zvršila, koja je bila tudi v več časniki, posebno pa v cenjenem listu Edin. opisana, in sicer kako, da se je predzročila hudobna roka po podobi M. Dev. segati, isto oropati in tako hudobno oskruniti. Znano ti bode tudi, da se je velikonočni praznik minolega leta pri popoldanskem blagoslovu, ki se je v onej cerkvi M. D. opravil — več denarja za popravo iste podobe pri darovanju, poljubljavanju in še posebej nabralo. Ker pa mogoče, da za popravo ni zadostovalo, uložil se je ta znesek na obresti in od istega časa se je uže za par desetakov pomnožil. Ko se je pa govorila mej ljudstvom razširila, da se je — kakor uže znano, M. D. nekim pastericam na Plavčkovskem pašniku prikazala — kamor se dan danes ljudje v vedih in manjih trumab prihajajo — koj je pričelo ljudstvo ugrabiti, da si mati božja drugde zavetja išče, ker je zelo razžaljena, da se njena poprava toliko časa odlaga.

Sklenolo se je tedaj — ne vem kje — da se mora ta podoba koj popraviti, ter odnesla so jo štiri Tomaževiška dekleta na nosilih uže pred mesecem v samostan »Uršolink« v Gorico, kder se ta poprava vrši. Sklenoli so tudi Tomaževiško-Mali-dolski občani, da morajo ob tej priložnosti veliki zvon — ki je bil uže več časa ubit, prebiti*) kojega so tudi pred štirinajstimi dnevi v Gorico odpeljali in v času osmih dni slišali ga bodemo gotovo uže tukaj.

Podoba Marije D. bode kakor se sploh govori, do Velikega Šmarna dodelana — popravi, ter isti dan veličastno iz farne cerkve v Komnu k M. D. Oberšlan v velike procesiji prenesena, tedaj slovesnost se pričakuje in bode velikanška, gotovo mnogo tujega ljudstva k jako slovečej starej romarskej cerkvi D. M. dospe ter tam kak pobožni izdih in priporočilo Mariji izroči.

Iz Kobarida 5. avgusta. (Izvirni dop.) Dolgo časa, lepo številce let smo zibovali Kobaridel in z nami veliko vasi, naravno pripadajočih našemu trgu, tedaj zdihovali smo radi pomankanja zdravniške pomoči. Kmalu bode 10 let, odkar nas je zapustil zdravnik g. Kornmüller in do letos nismo dobili drugega zdravnika. Ves ta čas smo si ga iskali, in še le letos smo ga našli v osebi g. Delpiera. I-kali smo ga dolgo, našli smo ga tudi, kakor črna si le želeli moremo. Blagi gospod se obojito odlikuje po svoji vestnosti, po svojem tihem, mirnem značaju. Z nepopisljivo točnostjo in vestnostjo izvršuje svoj posel in vidi se, da mu je blagost svojih pacientov jako pri srci. S kratka, naš gospod zdravnik je vreden našega zaupanja in spoštovanja. Bodi mu torej tim potem izraženo naše zaupanje, spoštovanje in hvaležnost!

Letošnje leto pa nam je podarilo še drugega moža, na kojega mi mrzimo in ga nič kaj radi ne vidimo v našej

sredi — in ta je naš novi poštar Palisec. Da nam je vzela neusmiljena osoda preblagega našega Krišana, ki bi utegnel postati eden voditeljev mile naša Slovenije, kojega smo mi tako spoštovali in ljubili, nel to ni še dosti, da nam je tega našega ljubljence pobrala — podarila nam je mesto njega Laha in vrhu tega Istrskega Laha, kojim se imamo veliko zahvaliti za njih fanatično sovraštvo do naših bratov Istranov. Fanatični naši »soprebivalci« segajo vender le kaj radi po kosu slovenskega kruha.

Sedaj pa si je pridobil nekega mladega »ekspeditora«, komur mlado srce škili najbrže prek Matajurja. Ako ne bode kmali drugače, govorili bomo drugje — in govorilo bode tudi naše županstvo! V kratkem časi smo zgubili dva poštarja. No, pa pregovor: v tretje gre rado, menda se tu precej ne obistini!

V »Slov. Narodu« čitamo kaj hude dopise iz Bolca in zadnjč celo iz Kobarida. Radovedni smo res, izmaga pravica, Bolškega magnata, ki ljudstvo tlačí už skoraj tri desetletja! Čudno je res, da nas zastopa tak korenjak v deželnem zboru Gorškem.

O! mi tepej, da smo poslušali tako zvesto onega, ki nam ga ni mogel dosti nahvaliti. No! pa nadejamo se, da bližnja obravnava reši ljudstvo te more, ker upati je, da so preslišane priče dovolj povedale, kar bode g. Matiču še huje nego li poper pod »paprikon«. V to pomozi Bog!

Domače in razne vesti.

Imenovanje. Alojzij Pizzetti, dozdani davkar, imenovan je za kasirja pri tržaški c. k. deželnej finančnej glavnej blagajnici. — Za podučitelja v tržaških mestnih ljudskih šolah ste bili imenovani gospodični: Eliza Loli in Olga Sartori.

Odlikovanje. Vpokojni računski revident finančnega vodstva v Trstu Edward Soffner je dobil v pripoznanje mnogoletnih zveste in izvrstne službe zlati križec s krono.

Raspis štipendije na vrtnarski šoli »Elisabethinum« v Mödlingu. Na vrtnarski šoli »Elisabethinum«, koja je v zvezi z gospodarsko šolo »Francisco Josephinum«, oddaste se za šolski leti 1885/86. in 1886/87. dve štipendiji po 250 gold. na leto; ena teh štipendij ima ime presv. cesarja, druga pa presvite cesarice. Prosilci za te štipendije vložijo naj svoje prošnje najpozneje do 31. avgusta t. l. pri vodstvu šole »Francisco Josephinum«, pri kojem je tudi mogoče dobiti natančnejša poročila o šoli. Za sprejem v vrtnarsko šolo je potrebno: 1. Dovoljenje staršev ali varuha za vstop v šolo, 2. Spricalo o dobro dovršeni ljudski šoli. 3. Starost najmanj 15 let pri primerni telesni krepkosti. Želeti je tudi, da ima prosilec uže nekoliko znanja o vrtnarskih delih. Štipendisti niso prosti šolnine.

Tržaški Sokol — napravi, kakor uže zadnjič naznanjeno, jutre, v nedeljo ob 4^h, uri popoldne po železniški izlet Nabrežino. Nabrežinski rodoljubje delajo prav lepe priprave, da slovesno sprejmejo našega »Sokola«, in kakor se sliši se udeležiti izleta tudi mnogo drugih Tržaških rodoljubov.

Delalsko podporno društvo bode obhajalo v nedeljo dne 23. t. m. svojo običajno in rojstni dan svojega visokega pokrovitelja. Zjutraj ob 8. h. velika masa pri novemu sv. Antonu, zvečer pa velika beseda. Program slavnosti in veselice priobčimo prihodnjic.

Obrtniško društvo v Verdell napravi s pomočjo pevskega društva Zora jutre, v nedeljo, 9. tega meseca ob 5 uri popoldne v prostori lastne gostilne, in sicer v vrtu in salonu lepo veselico s petjem, deklamacijam itd. in vabi na to veselico vsa druga slovenska društva Trsta in okolice in sploh vse rodoljube. — Program veselice je jako zanimiv!

Tržaške novosti

Zaplenjena je bila »Šolobarda« od četrta in nje vredni sinček »Popolo« od srede; zadnji zaradi vrajane pod naslovom »Viktor Dolenc«. Shišino, da se je v temu članku našemu uredniku žugalo, da ga bode ljudstvo na kose raztrgalo. Vidi se, da v svoji tugi so postale uboge Šolobarde krvoločni risi. Taka žuganja pa nobenemu Slovincu ne pretrežajo niti enega živca. Caro Clatto, gazi blato!

10.000 gld. se je zgubilo na pošti. Tukajšnja firma Michelangelo Levi je oddala te dni na pošto pismo, v katerem je bilo 10.000 gld. za firmo Korošac et Comp. na Reki. Pismo ni prišlo na svoje mesto, zgubilo se je, ne ve se kje. Preiskava morda razjasni jako čudno stvar.

Do smrti tepej je nek angleški kurjač po imenu Ichmenasen mašinista tukaj zakotvenega norveškega parnika »Balder«, po imenu Sogge. Sprla sta se in tepla toliko časa, da je Sogge ves krvav bil in da so ga morale straže odpeljati na krov parnika, kder je dve uri potem umrl. Angleškega bokserja so straže precej pečljaje v luknjo.

Na cesti poročila je neka 20letna Dalmatinka Pepa P. V ulici Tintore so jo prijeli bolečine in k sreči je bolnišnica blizu, da so jo mogli dobri ljudje še do tam prinesiti, kajti precej v veži zagledal je luč nov državljan.

Policijsko. Nekemu okoličanu je v ulici Molino a vento nek lumpač vkradel o belem dnevu iz žepa listov, v katerem je bilo f. 12. — Nek mešetar bil je zaprt, ker je nekega ubozega kmeta osleparil za 5 metrov drv. — Zarad tatvine par novih hlač pa je sodnija zaprla nekega fakina z Pirana. — Lehkoživko Marijo G. iz Ljubljane so zaprli, ker je nekemu gospodu vkradla zlat prstan vreden for. 18. — Zaprli so še drugi dve lehkoviški zaradi grdega vedenja na ulici, eno Kraševko, drugo Tominko, ali, kar je še bolj važno, vklenenega so peljali v zapor te dni enega furlanskega kravarja, ker je zabavljaj čez Avstrijo in našega cesarja. Tukaj dobri kruh jejo, pa še zabavljajo.

Velikanska procesija po morju iz Barkovelj v Barbano. Kakor navadno vsako leto, tudi letos odrinejo ladje od sv. Jarneja iz Barkovelj na božjo pot k sv. Materi Božji na Barbano na 14. avgusta zvečer pred praznikom. Tedaj uljudno vabimo vse tiste, kateri bi se hoteli udeležiti te božje poti, naj pridejo v petek popoldne, ker se bodo lahko brez strahu vozili po morji, ker mornarji Barkovljanski so prav dobro navajeni na morje, imajo dobre močne barke in dobro poznajo, kdaj in kako se more spustiti na morje na Barbano, in ker bosta letos dva praznika, in kakor se sliši, tudi še posebne pobožnosti na Barbani, zatoraj Barkovljanski mornarji pripravijo več bark, nego po navadi, in vožnja po morji bo stala na Barban in nazaj k sv. Jarneju samo 80 kr. In ako bi se tudi zavolj slabega vremena potrebovalo več časa nego dva dni.

Iz Veprinca v Istri nam pišejo, da so nekateri posredneži tamošnjemu županu napravili veliko škodo na polju in to še tisti večer, ko je bilo po Veprincu znano, da so bili znani rabukeži oproščeni obsodbe pri najvišej sodniji na Dunaju. Župan se bode odpovedal, ker ne more več vzdrževati reda. Čudno se meša v Istri in čas bi bil, da poseže močna in pravična roka v te zadeve.

Krajcarska podružnica »Narodnega Doma« prav krepko napreduje. kajti razposlala je uže poverjenjskih knjižic za 50.000 udov. Posebno pohvalno nam je omenjati mesta Kranja, v katerem se plačuje blizo 3000 mesečnih krajcarskih doneskov. Trdno smo prepričani, da doblimo v kratkem tudi iz drugih slovenskih mest in trgov enako veselje vesti, ter da ne bode hotelo zaostati nobeno slovensko mesto ali trg v spolnovanju svojih narodnih dolžnosti. V novicah pa pozivljamo vse zavedne narodnjake; da nas podpirajo s tem, da se mnogobrojno oglašé poverjenjski podružnice. Nikar naj se nikdo ne zanaša na drugega ter naj se le brzo oglašé, kajti več ko je poverjenikov, toliko lepše bode vspeh, toliko hitreje bode dosežen naš lepi namen. V spodbudo naj nam bodejo Slovenci, živeči v tujini, koj so se oglašili na prvi oklic ko poverjeniki za Dunaj, Reko, Lienc na Tirolskem, Ljubno itd. ter v posnemanje naj nam bodejo slovenski delavci v Seegraben-u na Zgornjem Štirskem, ki plačujejo nad 100 mesečnih doneskov, koje si pritragejo od težko zaslužene dne. Toraj na delo, rojaki! Oglašajte se takoj za poverjenike in zahtevajte poverjenjskih knjižic z enkrjarskimi ali desetkrajcarskimi markami pod: »Krajcarska popružnica Narodnega Doma« (Dr. Jos. Staré) v Ljubljani.

Tisočletnica Metodova; zove se knjižica obsežna 32 str. vel. 8. in spisana od duhovna ljubljanske škofije. Ličen tisk in tri prav lepe podobe prikupijo knjigo na prvi pogled, ali še več se je razveselili, ko jo čitaš, ker pisana je tako lepo, iskreno in zanimivo, da je ne moreš pustiti, dokler je ne prebereš. V njej sta lepo načrtana in spojena verski in narodni čut Slovencev; iz vse knjižice puhti nek prijetno — slaček duh tako, da prečitaš knjižico zadovoljen odložiš. Pisalo se je v našem jeziku uže mnogo o svetih bratih ali kaj tako lepega ni nam še v roke prišlo; zato knjižico pripravljamo prav obilo naročevanje, zlasti še, ker je čisti donesek namenjen društvu sv. Cirila in Metoda. Boljše jo je naročiti skupno v kakoj bukvary; v Trstu morda pri Rafaeliju. Cena jej je samo 10 kr.

Podaja se vzlasti v darilo šolske mladini, za kojoj bi je morali rodoljubi boljše stanu nekaj več naročiti.

Pred malo časom je izšla v Ljubljani v katoliškej Bukvarni druga prelepa knjižica z bogato tvarino o sv. blagovestnikih namreč: Glasi iz katoliške družbe — tudi ta prelepa knjižica bi ne smela manjkati v nijednej slov. hiši radi njene bogate in izborne vsebine. Cena jej je menda 40 kr. ter je na prodaj v Ljubljani.

Tudi naši leposlovni in veleposlovni časniki si prizadevajo dostojni proslaviti ta znameniti slovensko-slavnost. Kres, Zvon, Slovan, Cvetje iz vrtov sv. Frančiška — prinašajo razprave o sv. bratih in njih znamenitosti za Slovane. Zadrjni imenovani list jel je tudi objavljati življenje in delovanje sv. Cirila in Metoda ter

dospel do III. zvezka; potem ga ni videti več.

Telegram iz Gorice nam javlja: »Soč.« zaplenjena radi članka: »Sprehod na Ajševico«. — Prihodnji list v petek s prilogo.

Kolera na Španiskem vedno hujske razsaja. 4. t. m. je zbolelo 4579 in umrlo 1621 oseb, pa iz nekaterih provinc še niso došla poročila, tedaj je število še dosti večje. Trdi se, da viharji, ki so bili zadnje dni, širijo bolezen. — V Marziji je 5. t. m. umrlo 350 oseb za kolero.

Žrebanje državnih srečk od leta 1860.
1. t. m.: 292 496 562 569 689 880 1003
1292 1636 1686 2167 2251 2578 2770 3037
3502 3651 3662 3793 3836 4045 4077 4127
4468 4784 4868 5511 5655 5872 5907 5938
6056 6128 6506 6523 6646 6666 6671 6389
6994 7092 7189 7233 7253 7259 7428 7874
7942 7952 8224 8237 8434 8616 8780 8956
9093 9264 9282 9487 9636 9773 9839 9898
11019 11184 11262 11406 11553 11594 11614
11766 11982 12225 12437 12606 12670 12729
12770 12869 13072 13391 13407 13440 13603
13728 13892 14028 14106 14409 14792 14913
14983 15170 15234 15629 15816 15911 16311
16435 16459 16728 16952 17074 17189 17217
17280 17353 17407 17409 17431 17567 17629
17688 17851 16979 18070 18070 18087 18113
18815 19210 19538 19820 19845 19890 19933.

Prošnja otrok. Pek Josip Marx iz Pečke pri Novejupki v Jičinskem okrožju na Češkem je bil zaradi javnega nasilstva v trimesečno težko ječo obsojen. Obsojen je oče štirih nedoraslih deklic, katere so, ko jim je zbolela mati, poslala cesarju tako le prošnjo: »Preljubi gospod cesar! Jaz in moje tri sestre prosimo z sklenjenimi rokami Vašo cesarsko milost, usmiliti se našega očeta Josipa Marx; on je zaradi nekega majhnega prestopka v ječo. Zarad nekega berača se je spril z nekim žendarmom in je bil vsled tega na tri mesece obsojen in v Jičino zaprt. Mi nemamo nobenega, ki bi nam kruh služil. V velikej potrebi smo. Naša mati vedno joka in je zelo bolna, bojimo se, da nam umre in oče je tretji teden v ječi; zato prosimo mi štirji otroci še enkrat Vašo cesarsko milost, odpustite našemu očetu in pustite ga k nam domu. Mi vsi bomo za Vas molili, da Vas Bog obvaruje vsake nesreče.« — Prosilke so učenke 2. do 6. razreda. Cesar je slišal njihovo prošnjo ter odpustil za prtemu daljšo ječo.

Tržno poročilo.
Kava — cene jako trdne k ljubju temu, da ni skoro nobene kupčije, kar kaže, da vtegnejo cene na jesen kaj poskočiti Rio stane f. 46 do 59, Santos f. 49 do 61, Java velja f. 60 do 64. — Ceylon plant. f. 87 do 121.

Sladkor — mirna kupčija, cene so ostale nespremenjene.

Sadje — zanemarjeno, cene jako slabe. Olje — namizno f. 70 do 92, jedilno f. 38 do 44.

Petrolje — jako trdno, denes stane uže f. 9,75.

Domači pridelki — Maslo f. 84 do 93. Žito — popojnoma zanemarjeno, in je tendenca za niže cene.

Les — dobro obražtan, tendenca za višje cene.

Seno — dobro konjsko f. 1.30 do 1.40, volovsko f. 1.60 do 1.70.

Borsno poročilo.
Borsa je bila te dni mlahova, kurzi so celo nekoliko nižji postali, ali položaj pa je v obče dober.

Dunajska Borsa
dne 6. avgusta
Enotni drž. dolg v bankovcih 82 gld 60 kr.
Enotni drž. dolg v srebru 83 • 35 •
Zlata renta • • • • • 108 • 90 •
5% avst. renta • • • • • 99 • 50 •
Delnice narodne banke • • • • • 877 • — •
Kreditne delnice • • • • • 282 • 50 •
London 10 lir sterlin • • • • • 125 • 35 •
Napoleon • • • • • — • — •
C. kr. cekini • • • • • 9 • 93¹ •
100 državnih mark • • • • • 5 • 91 •

Javna zahvala.
Bil sem tako nevarno bolan, da se je dvomilo nad mojem ozdravljenjem, ali svetovalo se mi je, da je zaupam odličnemu gospodu Francu doktorju Codelli, in res po njegovih izvrstnih, in res hubeznjih obiskih in prizadevanjih me je v kratkem času popolnoma ozdravil, za kar mu izrečem svojo hvaležnost za vse čase.
Anton Bresiger.

Poslano.*)
Prosimo, da sl. uredništvo vzame v vsjo predale ta le popravek.
16 mladeničev gorških je slo 30. t. m. v Ajševico na južino v gostilno Jožefa Komela. Na začudenje vseh je vihrala nad drevom blizo mize, kder je bilo za nas pogrebno, slovenska zastava. Mi smo prosili Komela, da zastavo

*) Škoda, da ne tudi druga dva, kor srednji nema več istega glasa, ki ga je prej imel. Pisec.

